

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про спорт» (реєстр. № 15169 від 13.04.2026), поданий народними депутатами України А. Мотовиловцем, М. Безуглою, Т. Тарасенком, Б. Кицаком, М. Ткаченком.

2. Завдання законопроекту

На сьогодні відповідно до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» ключову роль у системі управління сферою фізичної культури і спорту відіграє держава в особі Міністерства молоді та спорту, яке формує та реалізує політику, координує діяльність і забезпечує підготовку національних збірних, їх участь у міжнародних змаганнях і комплектування складу збірних з відповідним фінансовим забезпеченням.

Законопроектом запропоновано змінити встановлену систему і передати відповідні функції спортивним федераціям, а також запровадити нові види фінансової підтримки за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, зокрема у формі бюджетних грантів для спортивних федерацій, спортивних клубів, професійних спортивних ліг та інших суб'єктів сфери спорту, а також баз олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки незалежно від форми власності.

За Мінмолодьспортом залишається лише формування політики та координації діяльності, а також створення та адміністрування нових інформаційно-комунікаційних систем, зокрема системи «Цифровий спорт».

Також передбачено, що за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів забезпечуватиметься розвиток масового спорту, спорту вищих досягнень, спорту осіб з інвалідністю, а також розвиток спортивної інфраструктури, її доступності та інклюзивності.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація акта може потребувати витрат із державного та місцевих бюджетів.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що реалізація законопроекту буде здійснюватися в межах бюджетних призначень за відповідними бюджетними програмами, передбачених у державному та місцевих бюджетах, інших джерел, не заборонених законодавством.

Водночас реалізація запропонованих законопроектом норм щодо запровадження системної фінансової підтримки спортивних організацій; надання бюджетних грантів; фінансування діяльності спортивних федерацій; фінансування підготовки та участі національних збірних команд; розвитку спортивної інфраструктури; фінансування будь-яких баз; створення та адміністрування нових інформаційно-комунікаційних систем (зокрема системи «Цифровий спорт») призведе до збільшення видаткової частини відповідних бюджетів.

Однак суб'єкт законодавчої ініціативи в порушення частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України (далі – Кодекс) та статті 91 Регламенту Верховної

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 04AF212836405D990400000D72D2C006F30EB00

Підписувач Єрмоличев Роман Володимирович

Дійсний з 27.11.2025 18:12:58 по 27.11.2027 18:12:58

Міністерство фінансів України

09040-04-3/11518 від 24.04.2026

Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 № 1861-VI, не подав до законопроекту фінансово-економічного обґрунтування, зокрема відповідних розрахунків, а також пропозицій змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Визначити вартісну величину впливу на показники бюджетів наразі неможливо за відсутністю вихідних даних.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізацію положень акта у разі його прийняття не буде забезпечено фінансовими ресурсами.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

1. Законопроектом запропоновано змінити встановлену систему фінансового забезпечення сфери спорту та запровадити нові напрями спрямування коштів державного бюджету, зокрема фінансову підтримку спортивних федерацій та професійних спортивних ліг, надання бюджетних грантів спортивним федераціям, спортивним клубам та іншим суб'єктам сфери спорту, а також фінансову підтримку баз олімпійської, паралімпійської та дефлімпійської підготовки незалежно від форми власності.

Також законопроект містить норми (зокрема «забезпечує», «фінансується», «надається»), які фактично створюють зобов'язання держави щодо фінансування відповідних заходів, не враховуючи реальний фінансовий ресурс бюджету.

Окрім того, попри обмеженість фінансових ресурсів та необхідність їх спрямування на сектор безпеки та оборони, підтримку найбільш вразливих верств населення, законопроектом пропонується протягом чотирьох років з дня набрання чинності цим Законом бюджетні кошти, надані всеукраїнській спортивній федерації, спрямовувати на професійну спортивну лігу, яка згідно із законопроектом є комерційною прибутковою організацією.

Суб'єкт законодавчої ініціативи зазначає, що реалізація законопроекту буде здійснюватися в межах бюджетних призначень за відповідними бюджетними програмами, передбаченими у державному та місцевих бюджетах, інших джерел, не заборонених законодавством.

Згідно із законопроектом він набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, та вводиться в дію через чотири роки з дня набрання ним чинності.

Водночас відповідно до проекту Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реалізації положень Закону України «Про спорт» (реєстр. № 15171 від 13.04.2026), який системно пов'язаний із цим законопроектом та регулює питання фінансового забезпечення, він набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

За таких умов не зрозуміло, коли мають бути застосовані положення законопроекту, які кардинально змінюють систему фінансового забезпечення системи спорту (наприклад, на сьогодні підготовка та участь національних збірних команд здійснюється через відповідний центральний орган виконавчої влади, який

є головним розпорядником бюджетних коштів, а законопроектом відповідні функції передаються спортивним федераціям через фінансову підтримку на конкурсній основі), зокрема зважаючи на те, що такі зміни потребують тривалого процесу, зокрема і в частині розроблення відповідних підзаконних актів, і не можуть бути запроваджені посеред року.

Слід зауважити, що в Законі України «Про Державний бюджет України на 2026 рік» кошти на реалізацію його норм щодо розвитку спортивної інфраструктури, фінансової підтримки спортивних федерацій та спортивних клубів, громадських об'єднань спортивної спрямованості на конкурсній основі, створення та адміністрування нових інформаційно-комунікаційних систем, зокрема системи «Цифровий спорт» тощо, не передбачено.

Одним із головних принципів бюджетної системи України є принцип збалансованості, відповідно до якого витрати бюджету мають відповідати обсягу надходжень бюджету на відповідний бюджетний період (пункт 2 частини першої статті 7 Кодексу).

Частиною другою статті 4 Кодексу визначено, що виключно законом про Державний бюджет України визначаються надходження та витрати державного бюджету.

Також частинами першою та другою статті 23 Кодексу встановлено, що будь-які бюджетні зобов'язання та платежі з бюджету здійснюються за наявності відповідного бюджетного призначення, яке встановлюється законом про Державний бюджет України у порядку, визначеному Кодексом.

Основою для складання проєкту Державного бюджету України є Бюджетна декларація як документ середньострокового бюджетного планування, що визначає засади бюджетної політики і показники державного бюджету на середньостроковий період (частина перша статті 33 Кодексу).

На сьогодні відповідно до статті 33 Кодексу триває робота з підготовки Бюджетної декларації на 2027–2029 роки, показники якої формуються на основі Закону України «Про Державний бюджет України на 2026 рік», і відповідно кошти на реалізацію законопроекту в показниках на цей період відсутні.

З огляду на зазначене та зважаючи на термін набрання чинності, законопроект фінансово незабезпечений.

2. Законопроект не містить чітких і зрозумілих механізмів його реалізації та не дає можливості здійснити оцінку його впливу на показники державного та місцевих бюджетів, зокрема:

- передбачає надання на конкурсній основі бюджетних грантів з державного та місцевих бюджетів спортивним клубам, спортивним федераціям, громадським об'єднанням спортивної спрямованості без визначення чіткого переліку зобов'язань відповідних бюджетів.

За таких умов, наприклад, спортивні клуби в порушення вимог статті 85 Кодексу отримують фінансування з бюджетів двох рівнів, що заборонено цією статтею;

- незважаючи на те, що на спортивні федерації покладено функції з розвитку відповідного виду (видів) спорту, законопроект не передбачає залучення власних

коштів федерацій, зокрема від отриманих членських внесків, або ресурсів, залучених з позабюджетних джерел, як це відбувається наразі;

- не визначає, як буде дотримано принцип автономії спорту, якщо спортивні організації будуть отримувати кошти з відповідних бюджетів;

- не визначає механізму контролю за здійсненням спортивними федераціями переданих їм повноважень.

Аналогічна ситуація і з іншими положеннями законопроекту щодо відсутності прозорого і контрольованого механізму реалізації.

3. Законопроект сформовано без дотримання положень Кодексу, аналізу відповідних видатків, які б забезпечували отримання якісних результатів, наприклад:

- на сьогодні відповідно до Кодексу у бюджетному процесі застосовується програмно-цільовий метод, складовими якого є бюджетні програми, порядки використання коштів та паспорти бюджетних програм.

Порядки використання бюджетних коштів, порядок та умови згідно з Кодексом визначаються Кабінетом Міністрів України.

Попри це, в законопроекті застосовується термін «Порядок фінансування».

Окрім того, при визначенні положень щодо використання коштів державного бюджету, зокрема в частині надання різних видів підтримки, не дотримано принципу єдності бюджетної системи, оскільки в одних випадках передбачається, що такі процедури буде визначати Кабінет Міністрів України, а в інших випадках не зрозуміло хто (наприклад щодо підтримки баз олімпійської та паролімпійської підготовки);

- законопроектом пропонується передати повноваження, які на сьогодні виконує Мінмолодьспорт, спортивним федераціям всеукраїнського рівня та надавати їм з державного бюджету фінансову підтримку на конкурсній основі строком до чотирьох років із щорічним переглядом обсягів витрат.

Такі положення не відповідають Кодексу, згідно з яким бюджетний період для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України, становить один календарний рік, який починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

Окрім того, такі положення створюють ризики взяття зобов'язань без підтвердженого фінансового ресурсу;

- законопроект у частині передачі повноважень спортивним федераціям сформовано без результатів аналізу відповідних видатків.

Так Мінмолодьспорт протягом 10 років провадив експериментальний проєкт щодо залучення національних спортивних федерацій з окремих олімпійських та неолімпійських видів спорту до організації і проведення спортивних заходів, за результатами якого визначено лише 8 національних спортивних федерацій з олімпійських та неолімпійських видів спорту (*федерації баскетболу України, хокею України, регбі України, водного поло України, гандболу України, спортивного туризму України, триатлону України, волейболу пляжного України*), які погодились долучитись до виконання державних програм і заходів з питань фізичної культури та спорту за рахунок коштів державного бюджету.

За таких умов виникає питання спроможності спортивних федерацій здійснювати повноваження, передані їм від Мінмолодьспорту, на рівні, який забезпечувався Мінмолодьспортом, зокрема щодо організації та проведення міжнародних спортивних заходів, а також підготовки спортсменів до участі в міжнародних змаганнях;

- законопроектом пропонується надати право отримання фінансової підтримки спортивним організаціям, які мають у власності або користуванні спортивні споруди (інформація про яку може вноситися до Електронного реєстру спортивних споруд), а такими організаціями вважаються ті, які внесені до системи «Цифровий спорт».

Вимог щодо входу в цю Систему або Реєстр немає;

- на сьогодні відповідно до законодавства (Закон України «Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху та спорту вищих досягнень в Україні» та Кодекс) за кошти державного бюджету надається фінансова підтримка лише базам олімпійської та паралімпійської підготовки, які знаходяться в підпорядкуванні Мінмолодьспорту.

Законопроектом пропонується не надавати підтримку, а здійснювати фінансування баз будь-якої форми власності, що, крім додаткового навантаження на видаткову частину державного бюджету, може призвести до отримання бюджетних коштів прибутковим базам приватної форми власності, що є неприйнятним.

Аналогічна ситуація і з іншими положеннями законопроекту, які не встановлюють обмежень або чітких рамок чи вимог до використання бюджетних коштів, виконання повноважень тощо, і, по суті, їх реалізація призведе до безконтрольного процесу роздачі грошей та без отримання результатів.

4. Частинами першою і другою статті 7 законопроекту запропоновано, що центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері спорту, зокрема, здійснює державний нагляд (контроль) за дотриманням законодавства у сфері спорту в частині надання послуг у сфері спорту, здійснює контроль за дотриманням спортивними організаціями умов надання фінансової підтримки за рахунок коштів державного бюджету, в тому числі приймає рішення щодо припинення такої підтримки у разі їх недотримання у встановленому порядку, а частиною шостою статті 28 запропоновано, що спортивні організації, що отримують фінансування з державного та/або місцевих бюджетів, можуть бути позбавлені такого права на строк до трьох років, якщо порушення стосується, зокрема, *нецільового використання бюджетних коштів*.

Відповідно до статті 1 проекту Закону *спортивні організації* – юридичні особи *будь-якої форми власності, що забезпечують розвиток спорту*.

Також положеннями частини другої статті 10 законопроекту запропоновано встановити, що спортивні клуби, зареєстровані як громадська організація, спортивні федерації, спортивні федерації осіб з інвалідністю, громадські об'єднання спортивної спрямованості, Національний олімпійський комітет України, Спортивний комітет України, Національний комітет спорту інвалідів України, що здійснюють свою діяльність відповідно до принципів належного врядування в спорті, *можуть забезпечуватися фінансуванням за рахунок коштів державного,*

місцевих бюджетів у вигляді фінансової підтримки та бюджетних грантів у сфері спорту.

З огляду на зазначене, пропонуємо частину шосту статті 28 законопроекту доповнити положеннями щодо позбавлення спортивних організацій права отримувати фінансування з державного та/або місцевих бюджетів також у разі *незаконного отримання та/або нецільового використання фінансової підтримки та бюджетних грантів, наданих за рахунок бюджетних коштів.*

5. Законопроект містить норми, які не узгоджуються одне з одним та з іншими законодавчими актами, наприклад:

- використання терміна «масовий спорт (спорт для всіх)», який є напрямом спорту, спрямованим на забезпечення рухової активності всіх груп населення під час їхнього дозвілля для зміцнення фізичного та психічного здоров'я. Водночас відповідно до терміна «оздоровчі заходи» – це заходи, що здійснюються організаторами оздоровчих заходів для залучення всіх груп населення до масового спорту.

Аналогічна ситуація і з термінами «спортивні заходи», «спортивне змагання» та спортивні організації»;

- надається визначення «оздоровчі заходи» та «організатор оздоровчих, спортивних заходів, спортивних змагань», які не узгоджуються з визначенням терміна «оздоровлення», встановленим Законом України «Про оздоровлення та відпочинок дітей».

Згідно із законопроектом спортивні організації – юридичні особи будь-якої форми власності, які можуть не мати належної матеріальної бази.

Згідно з іншими термінами, наданими Законом України «Про оздоровлення та відпочинок дітей», застосовується саме термін «заклад», який зазвичай передбачає наявність власної матеріально-технічної бази та ліцензійних умов, тоді як «організація» може бути просто зареєстрованим офісом без власних приміщень / залів.

Тому реалізація запропонованих законопроектом норм може спричинити невідповідність державному класифікатору. Крім того, орган контролю (наприклад, Нацсоцслужба) може не визнати такий табір типовим, оскільки його назва або визначення не відповідатиме вимогам законодавства.

Аналогічна ситуація і з змінами до інших законів, наприклад «Про охорону дитинства» стосовно працівників саме закладів, а не організацій, «Про основні засади молодіжної політики», зокрема вносяться зміни до положень, які вже відсутні.

6. Положення законопроекту щодо меценатства в спорті, а також щодо визначення повноважень органів місцевого самоврядування слід розглядати комплексно з урахуванням такого:

- на сьогодні у Верховній Раді України зареєстровано проекти законів України «Про внесення змін до деяких законів України щодо сприяння меценатській діяльності з метою підтримки олімпійського, паралімпійського та оздоровчого руху» (реєстр. № 11521) та «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сприяння меценатській діяльності у сфері спорту (реєстр. № 11522), внесені народними депутатами України Г. Мазурашу та іншими, щодо якого, зважаючи

на актуальність цього питання та необхідність напрацювання комплексного рішення Комітетом Верховної Ради України з питань молоді і спорту, прийнято рішення про створення робочої групи, за результатами роботи якої має бути напрацьовано спільне бачення врегулювання цього питання;

- на цей час відповідно до Плану України, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 244-р, постанови Кабінету Міністрів України від 12.12.2025 № 1748 «Деякі питання реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в умовах воєнного стану і підготовки до набуття членства України в Європейському Союзі» та інших стратегічних документів розпочато підготовку законодавчих актів щодо питання розмежування та розподілу повноважень між рівнями публічного врядування, що потребуватиме внесення змін до галузевого законодавства та відповідних змін до Бюджетного кодексу України.

Крім того, законопроект є системно пов'язаним із проектом Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реалізації положень Закону України «Про спорт» (реєстр. № 15171 від 13.04.2026), поданим народним депутатом України А. Мотовиловцем та іншими, тому зазначені законопроекти мають розглядатися одночасно і взаємоузгоджено.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Міністерство фінансів України визнає актуальність оновлення та необхідність удосконалення законодавства у сфері фізичної культури і спорту, однак не підтримує законопроект у запропонованій редакції.

**Перший заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ